

The background features a pattern of overlapping watercolor circles in various colors (yellow, orange, red, pink, purple, blue, green) at the top and bottom. In the center, there are several thin, flowing green lines that curve across the page. Small white circles and dots are scattered throughout the design.

EN TENS PROU AMB LA MEVA GRÀCIA

Carta de l'any 2023

Maite Uribe Bilbao

EN TENS PROU AMB LA MEVA GRÀCIA

Carta de l'any 2023

Maite Uribe Bilbao

Directora de la Institució Teresiana

Madrid, 1 de gener de 2023

EN TENS PROU AMB LA MEVA GRÀCIA	3
LA FESOMIA D'UNA OBRA DE DÉU	5
L'atracció d'una dolça i suau fortalesa	6
On és el secret?	11
A LA CRUÏLLA DEL SENZILL I L'IMPORTANT	14
Dos homes pugen al temple a pregar	14
Només cal una cosa	17
DOS RELATS, QUATRE PERSONATGES I LA MATEIXA	
CONVICCIÓ	19

EN TENS PROU AMB LA MEVA GRÀCIA

Al llarg de l'any que ara acaba, hem volgut, com a comunitat discernidora, asseure'ns "a la vora del pou" i aturar-nos "al voral del camí", escoltar els clams del nostre temps, compartir la set que ens anima i buscar gestos i actituds per a actuar en conseqüència.

La invitació de Jesús a la dona samaritana, *Si sabessis quin és el do de Déu...*, ens ha interpel·lat personalment i com a comunitat, ens ha treballat interiorment i ens ha fet prendre consciència de la font de Vida i de sentit que anima el que som i el que fem.

Ha estat un any que quedarà en la nostra memòria personal i col·lectiva com una etapa de nous aprenentatges, empesos pels grans canvis que s'estan donant en el món, resultat de la commoció provocada per la pandèmia i per tantes situacions bèl·liques que romanen o es desencadenen als quatre continents.

En un període en què la incertesa ens ha convulsionat i la fragilitat personal, social i eclesial se'ns ha fet propera i amenaçadora, hem experimentat la força de la senzillesa, del que és aparentment dèbil i petit, de sentir-nos poble i de caminar com a poble.

El procés sinodal, la participació en experiències associatives com el curs Red-IT i els grups de preparació a l'Encontre Internacional de les Associacions de la Institució Teresiana que es farà el 2023, ens han anat renovant, perquè faciliten l'intercanvi d'experiències i ens porten a ampliar la mirada, a aprendre els uns dels altres i a sentir-nos família. Família que camina inspirada pel mateix

carisma, pel mateix desig de viure una fe compromesa i una espiritualitat profètica.

L'orientació de l'Assemblea General de 2018 per l'any que comencem ens porta a Pau, quan a la segona carta a Timoteu diu: *Déu no ens ha donat un esperit de temor, sinó de fortalesa i amor.*¹

Pau de Tars, Sant Pau, és molt estimat per a Pedro Poveda. S'inspira en les seves cartes per a expressar l'espiritualitat de les persones que anaven configurant la naixent obra teresiana. Per mitjà d'ell s'apropa a les primeres comunitats cristianes.

En aquests moments tan especials de la història, de la nostra història, acollir les paraules "Fortalesa" i "Amor", i deixar-nos interpel·lar per elles de la mà de Pau, de la mà de Pedro Poveda i de la mà de l'Evangeli, ens permetrà viure, en comunió i en solidaritat profundes, des d'aquestes claus, en un any que se'ns presenta amb esdeveniments forts, que renovaran i impulsaran la nostra associació vers una nova etapa.

Sense Pau de Tars, el cristianisme hagués pogut córrer el perill de quedar tancat en una secta. Amb Pau, el cristianisme pren una dimensió universal.

Pau, home de dues cultures, ciutadà del món, fundador de comunitats, cristià entusiasta, viatger inesgotable sempre animat per la passió d'anunciar la paraula de Jesús, serà aquest any el nostre company de camí.

La carta a Timoteu és tardana, possiblement dels seus deixebles, però coherent amb aquell esperit de Pau que, conscient que la seva partida s'acosta, vol no només transmetre sinó posar de relleu quelcom essencial, fruit de la seva pròpia experiència: *Procura revifar el do de Déu que has rebut, Déu no ens ha donat un esperit de temor, sinó un esperit de fortalesa i amor.*²

---

¹ 2Tim 1, 7.

² Cfr. 2Tim 1,6-7.

En tens prou amb la meva gràcia

El text on Pedro Poveda comenta aquesta invitació de Pau a Timoteu és especialment important, ja que anuncia tot el que volia proposar com a característica de l'Obra teresiana i de les persones que inicien un camí de col·laboració i de compromís amb ella.

LA FESOMIA D'UNA OBRA DE DÉU

Tot parteix d'una pregunta essencial en un període de fundació: *Té la nostra Obra fesomia pròpia?*³. En Pedro Poveda, iniciador de les Acadèmies i de l'associació de seglars que donarà pas a la Institució Teresiana, la figura dels primers cristians roman a través dels seus escrits. Reconeix en ells una fortalesa que no és estàtica, sinó dinàmica.

Els homes i les dones en qui pensa Poveda per a l'Obra que està somiant i que vol que tirin endavant, tenen fesomia pròpia: *trepitgen l'asfalt, es guanyen el seu pa, protesten de les coses, eduquen els seus fills o els fills d'altri, s'equivoquen, l'encerten, es tornen a equivocar, es barallen amb la família, donarien la vida per ella, donen un cop de mà, pregunten, treballen en el que han de treballar, es diverteixen, viuen amb la gent.*⁴ I, sobre tot, són dones i homes de Déu, que creuen en la força de la seva paraula encarnada en Jesús, creen fraternitat i es comprometen en la vida quotidiana per tal que el món sigui millor i per a tothom.

El patrimoni dels primers cristians, la seva manera de ser i d'estar en el món, la manera de creure i d'evangelitzar amb la presència i amb la paraula, el seu estil de compartir, de servir a la societat, d'ajudar-se fraternalment i de ser Església, va ser, des de sempre, la forma genuïna i substancial que Pedro Poveda volia pels qui anaven fent seu el projecte povedà.

---

³ Pedro Poveda, *Obras Vol. I. Creí, por esto hablé*, [66], 1912. (A partir d'ara aquesta obra es citarà com *CpH*).

⁴ María Dolores Gómez Molleda, "Introducción". *Amigos fuertes de Dios*.

D'aquí la pregunta que Pedro Poveda comparteix en una carta dirigida a la professora Carmen Prados, directora de l'Acadèmia de Linares, amb una qüestió que li bull al cap i al cor: quin ha de ser l'esperit de les acadèmies, la seva fesomia, el caràcter peculiar que han de tenir, en una paraula, l'ànima de les nostres fundacions.

En aquest any en què caminem com a poble, com a família teresiana, com a comunitat discernidora, aquesta pregunta, aquesta interpel·lació, hauria d'acompanyar les nostres recerques i els nostres plantejaments de futur.

Arreu on som presents, a les activitats i projectes, a la vida quotidiana, fraterna, familiar, professional, social i eclesial, estem actualitzant, encarnant, aquella fesomia que Pedro Poveda somiava per a l'Obra i per a les persones que s'identificaven amb el seu somni?

Per aprofundir en la fesomia i en l'esperit de l'Obra, se'ns ofereix de posar-nos de nou en camí, de la mà de Pau, fent nostra aquella actitud d'humil confiança que ens disposa a l'acció de la gràcia en la nostra vida.

L'atracció d'una dolça i suau fortalesa

En aquests moments de la nostra història, personal i social, vivim sota la pressió de canvis forts davant dels quals no sabem sempre com situar-nos. Davant de models que sorgeixen com a resultat d'aquests canvis dràstics, podem experimentar una certa atracció, un ideal a assolir i, alhora, una forta tensió interior.

Exteriorment se'ns imposa un ideal a través de la publicitat, les xarxes socials, els avenços tecnològics, tot tipus d'incentius proposats per la societat de consum, etc.

Davant d'això, vivim una tensió interior perquè ens preguntem si aquest és l'ideal que de debò volem assolir, perquè hi percebem valors contradictoris amb el nostre propi ideal de vida i a la nostra pròpia recerca de sentit.

En tens prou amb la meva gràcia

Davant d'aquest ideal de possessió, de domini, d'assolir metes, seguretats i èxits, en moments tan forts d'incertesa i d'interrogants sobre el futur de la vida en societat, cal més que mai l'alternativa evangèlica, una alternativa de sentit basada en la gratuïtat i en la misericòrdia, en la capacitat de perdó i de reconciliació.

És l'alternativa d'una mirada compassiva que sosté i acompanya, que ens convida al discerniment i ens impedeix de caure en una carrera desenfrenada pel que aparentment pot ser triomf i èxit. És l'alternativa d'una sobrietat lliurement elegida, que no implica viure malament, sinó aprendre a viure millor.

La pregunta de Pedro Poveda es fa més necessària: *Té, la nostra manera de ser i d'estar en el món, fesomia pròpia?*

Si mirem Jesús, veiem que sovintejava gent molt diversa, però sobre tot sovintejava persones excloses, marginades, malaltes, ... Jesús els hi mostra el rostre del Pare, compassiu i misericordiós davant les imperfeccions i fragilitats pròpies de la realitat humana i busca alhora la reinserció de totes les persones a la societat.

Quina família no coneix avui algun signe de fracàs a la vida familiar, de parella, professional o senzillament a la salut d'algun membre de la família? Qui no ha experimentat avui la duresa de mantenir-se en la vida professional amb un sentit ètic?

Quan la tendresa, la comprensió, el diàleg, la paciència, i l'esperança són presents a la nostra realitat quotidiana, familiar, professional i social, podem travessar dificultats i crisis.

La imperfecció forma part d'una experiència quotidiana que compartim amb els nostres companys de camí i que ens permet entrar en diàleg, de tu a tu, amb les persones que ens envolten. Un diàleg que pot expressar, mitjançant actituds, paraules i gestos, la força misteriosa i potent de l'amor. Sentir-se reconeguda, estimada, perdonada, acollida, no malgrat les pròpies

imperfeccions, sinó precisament per elles, desperta el millor de cada persona. Així veiem que fa Jesús a tants relats evangèlics.

L'esperit que Pedro Poveda volia fer ressaltar llegint la carta de Pau a Timoteu està molt relacionat amb tot el que hem dit anteriorment:

L'Esperit de la nostra fundació és de fortalesa i amor, no de temor, com deia Sant Pau. Ser fort en la cosa i suau en el modus, representa el mateix que expressa l'Apòstol. L'amor abasta tot allò que envers Déu i envers el proïsme han de practicar les nostres acadèmies, o més ben dit, els seus membres. La fortalesa serà la defensa i farà que siguem soferts, valents, santament intrèpids per a vèncer-nos a nosaltres mateixos, per a vèncer el món i destronar l'imperi del mal. Hem de creure que han estat dites per a nosaltres aquelles paraules: Déu no ens ha donat un esperit de temor, sinó un esperit de fortalesa i amor.⁵

El diàleg que estableix Pedro Poveda al llarg de tota la seva carta té aquell mateix aire d'urgència i de convicció profunda que trobem als escrits de Pau:

Ell ens ha cridat amb una vocació santa, no en virtut de les nostres bones obres, sinó per la seva pròpia decisió i per la gràcia. [...] Jo he estat fet herald, apòstol i Mestre d'aquest evangeli. Per això suportó aquests sofriments, i no me n'avergonyeixo. Sé en qui he cregut, i estic segur que és prou poderós per a guardar fins a l'últim dia el tresor de la fe que m'ha estat confiat.⁶

Aquesta és la fortalesa sobre la que es recolza Pau, la fortalesa dolça i suau de saber en qui ha posat la seva confiança, en qui ha dipositat la seva vida: Crist crucificat. I des d'aquesta convicció pot predicar i insistir, reprendre i acollir, aconsellar i dialogar.

---

⁵ P. Poveda, CpH, [66], 1912.

⁶ 2Tim 1, 9-11.

En tens prou amb la meva gràcia

En societats que ens poden endurir i tancar en un ideal inassolible de perfecció, de rendiment, de poder o d'èxit, és important aprendre a viure amb la fragilitat i la imperfecció, o millor encara, a prendre consciència del que som, perquè així estem en el camí que Jesús ens mostra.

La nostra imperfecció assumida, la fragilitat acceptada, ens fa humils i entranyables amb els altres, perquè ens facilita descentrar-nos de nosaltres mateixos, per a centrar-nos en Aquell en qui hem posat la nostra confiança; ens fa sentir-nos solidaris d'aquella realitat humana de la qual en formem part. D'aquesta manera experimentem que les nostres relacions, la mirada vers nosaltres mateixos i vers els altres, humanitzen i ens humanitzen quan són compassives i misericordioses. Quant pot ajudar una mirada exterior que aporti al germà, a la germana, lucidesa i objectivitat! Una paraula, una proposta, una intuïció expressada des de l'amor i amb amor, pot canviar la vida. La fortalesa dolça i suau cura, dona pau, és alegre i contagiosa.

El papa Francesc a la seva visita a Kazakhstan,⁷ realitat on el viure diari és difícil i complex, va dir unes paraules que expressen la font de la fortalesa que busquem.

Quantes vegades, desencisats i intolerants, ens hem marcit en els nostres deserts, perdent de vista la meta del camí [...]. Són els moments de cansament i de prova, quan ja no tenim forces ni tan sols per aixecar la mirada vers Déu; són les situacions de la vida personal, eclesial i social quan ens rosegua la serp de la desconfiança, que ens injecta els verins de la desil·lusió i del desencís, del pessimisme i de la resignació, tancant-nos en el nostre "jo", apagant el nostre entusiasme.

Aquest és el camí [...]: mirar Jesús crucificat [...]. Perquè des de la Creu de Crist aprenem l'amor, no pas l'odi; aprenem la compassió, no pas la indiferència; aprenem el perdó, no pas la venjança. Els braços estesos de Jesús són la tendra abraçada amb la que Déu ens vol acollir. I ens mostren la fraternitat que estem cridats a viure entre nosaltres i amb

---

⁷ Viatge apostòlic realitzat del 13 al 15 de setembre de 2022.

tothom. Ens indiquen el camí, el camí cristià [...]. El camí de Jesús, el camí de la salvació, és un altre: és el camí de l'amor humil, gratuït i universal, sense condicions ni "peròs".⁸

La fortalesa en Pau, la fortalesa que proposa Pedro Poveda, ve de ser deixebles del crucificat. No es tracta de viure un cristianisme moralista, excloent i rígid, es tracta de mirar el crucificat i reconèixer en ell *la força, el poder, el tresor, tot, en suma*, com dirà Pedro Poveda en un dels textos sobre el Crucifix. *No conec res més que Jesucrist, i encara crucificat,*⁹ escriu Pau, i Pedro Poveda proposa: *La vostra vida espiritual es condensa en aquelles paraules de S. Pau: La meua vida és Crist. És el vostre ideal.*¹⁰

La figura de Maria, la dona forta, és, al llarg de tota la seva vida, un exemple d'aquella fortalesa dolça i suau de la que sempre en podem aprendre. *Vora la Creu -escriu Pedro Poveda-, forta, valenta, hi ha Maria.*¹¹

Maria va marcar la vida de Pedro Poveda, des dels primers moments, passant pels més crítics i decisius, com foren els de Guadix o Covadonga, fins el definitiu de la seva mort. I per això va voler que la fortalesa, la confiança, l'escolta de la Paraula, la capacitat de reconèixer amb gratitud l'acció de Déu en la vida de Maria, formessin part del tarannà humà i cristià dels membres de l'Obra:

*Veieu en Maria la humilitat de Crist, la seva mansuetud, paciència, fortalesa, i totes les altres virtuts. [...] Considereu com tenia cura de Jesús durant la seva infantesa; amb quina tendresa l'estimava durant tota la seva vida mortal; com afrontava les persecucions de Jesucrist, en el camí del calvari, al peu de la creu; com esperonava i guiava els apòstols en la predicació de l'evangeli.*¹²

---

⁸ Francesc, Homilia durant el viatge apostòlic a Kazakhstan, 14 de setembre de 2022.

⁹ 1Co 2,2.

¹⁰ P. Poveda, *CpH*, [291], 1928.

¹¹ P. Poveda, *CpH*, [144], 1919.

¹² P. Poveda, *CpH*, [135], 1919.

En tens prou amb la meva gràcia

Parla'ns, Maria, d'aquell «Faci's»
que obria la porta segellada del perdó i l'esperança.
I dels dies incerts, de les mirades difícils,
dels dubtes, tan humans.

Evoca, per a nosaltres, aquella intempèrie
que va ser bressol de la Vida.

Ensenya'ns tu, mestra del silenci,
a guardar dins del cor les respostes intuïdes
que germinen en fe indestructible.
Fins a la creu.

I més enllà.

José M. R. Olaizola, sj¹³

On és el secret?

Tornem a la invitació de Poveda en el seu escrit, deixem-nos interpel·lar novament per les seves preguntes i acollim la resposta, l'explicació, la manera de fer que ell mateix dona i que és clau i definitiva per a comprendre el missatge:

Com fer-ho per atènyer aquell esperit i aquesta fesomia? O millor encara, com atènyer l'esperit que es tradueix en semblant fesomia? El secret és el de posar Déu en el cor. Si Déu està en les professores i en les alumnes totes tindran caritat i fortlesa. I, què es pot fer per posar Déu en el cor? Primerament buidar el lloc si és que està ocupat per altra cosa. Després anar-lo a buscar, portar-lo, col·locar-lo, fer-li estatge de manera que no se'n vulgui entornar mai més.

Despullar-se de si mateix és la primera cosa que cal fer. Després pregar i treballar per aconseguir el tresor, i perseverar en la virtut per no perdre'l.¹⁴

---

¹³ José Mª Rodríguez Olaizola sj, al seu Twitter: @jmolaizola, 22 d'abril de 2021.

¹⁴ P. Poveda, *CpH*, [66], 1912.

Just un any abans, el 1911, Poveda escrivia els *Consells a les Professores i Alumnes de la primera Acadèmia Teresiana*,¹⁵ on aborda de manera concisa qüestions essencials d'identitat i estil de la naixent acadèmia teresiana. En ells va entrelaçant de manera natural dimensions pedagògiques i espirituals. Poveda es centra en aspectes de creixement humà (amor, acompliment del deure professional, ordre, expansió, alegria...), però entén que res de tot això és possible si Déu no viu en el cor de cada persona. Descubrim a Poveda preocupat per la persona en la seva totalitat.¹⁶

S'arriba a Déu, ens diu Poveda, gràcies a la mediació d'algú amb qui es poden compartir les recerques, els anhels més profunds del cor, les preguntes, els “tantejos en l'amor”... algú que ens pot ajudar a obrir-nos a la presència amagada de Déu a cada realitat, a cada situació i a cada persona.

El 1916 mostra un camí i una meta a aconseguir en l'educació de les alumnes: *Haureu arribat a la fi, quan Déu es manifesti en tots els pensaments, desitjos, paraules i obres de les vostres deixebles*, però amb una exigència central i necessària per aquelles persones mediadores i col·laboradores en l'evangelització. *Què fareu? Primer de tot, posseir-lo vosaltres; en segon lloc, manifestar-lo en totes les vostres accions; en tercer lloc, ensenyeu el secret de la vostra felicitat*.¹⁷

Són molt eloqüents tant els tres verbs que enuncia, “posseir”, “manifestar” i “ensenyar”, com la seqüència que estableix. L'itinerari que assenyala és ben clar: abans de res, qui educa/acompanya -podríem dir qui evangelitza- necessita posseir Déu. No en el sentit de Déu com a propietat, sinó en el sentit que Déu habita en el cor de cada persona, i essent Déu el centre i Senyor de la vida, és Ell qui estructura tots els seus dinamismes: la confiança, l'amor i l'esperança.

---

¹⁵ P. Poveda, *CpH*, [48], 1911.

¹⁶ Elisa Estévez, notes del seminari “Hasta que Cristo sea formado en vosotros. Claves de acompañamiento en Poveda”, Los Negrales, 2022.

¹⁷ P. Poveda, *CpH*, [48], 1911.

En tens prou amb la meua gràcia

I Poveda encara fa un pas més. Per a ell, no és possible ser testimoni si no vivim interiorment units a Crist i ens deixem treballar per la seva gràcia, si no el manifestem en el nostre viure quotidià i si no es manifesta en nosaltres l'alegria de ser de Déu.

El papa Francesc ens convida a buscar “sants a la porta del costat”¹⁸ que no fan grans gestes, sinó que són signe viu del Regne de Déu, signe discret d'una passió que mena les seves vides: ser de Déu.

En el nostre caminar amb la gent, estiguem oberts i atents al desig de trobar fonts de sentit als interrogants i insatisfaccions de tantes persones que passen moments clau familiars, professionals, socials, de salut, de trencament... i que necessiten companys i companyes de camí, testimonis per a descobrir en la seva vida quotidiana el rostre d'un Déu amic, proper, discretament present.

Siguem vianants que orienten, pelegrins que coneixen l'objectiu del viatge, sentinelles que en la nit intueixen on és la llum; vianants, pelegrins i vigies que parin la mà i convidin a avançar, que suscitin i acompanyin la recerca i que confiïn i comparteixin el desig de trobar la font d'aigua viva.

A Natzaret, Jesús no fa res d'extraordinari, però converteix l'ordinari en extraordinari perquè viu cada moment en profunda comunió amb el Pare. A Natzaret, Jesús cura la vida quotidiana de la inèrcia i la converteix en un lloc de trobada, d'alegria i de servei a través de les petites coses de cada dia. A Natzaret, Jesús no predica, però és Paraula viva que ressona enmig del silenci, del buit, de cada fatiga, de cada cansament.

A la llum de Natzaret, on Jesús hi passa trenta anys sense aparentment fer res, s'omplen de sentit les nostres hores senzilles de cada dia, que guarden al seu si la presència de Déu.

Aquest és el secret.

---

¹⁸ Francesc, Exhortació apostòlica *Gaudete et exultate*, 19 de març de 2018, nn.6-9.

A LA CRUÏLLA DEL SENZILL I L'IMPORTANT

Dos relats de l'Evangeli poden expressar la invitació a viure de manera articulada la fortalesa i l'amor, la recerca i el desig de Déu, i quin lloc li volem donar a la nostra vida diària.

Dues escenes on quatre personatges, dos homes i dues dones, es qüestionen i ens qüestionen, se senten interpel·lats en la seva manera de relacionar-se amb la font de Vida i ens ajuden a trobar la manera justa de créixer en el desig de Déu, en l'amistat amb Jesús, sempre buscant aprendre l'estil d'un amor que es fa força en la debilitat.

Dos homes pugen al temple a pregar¹⁹

El capítol 18 de Lluç s'inicia parlant de la pregària. Quan resar? Com resar? Dit d'una altra forma: Quan buscar Déu? Com buscar-lo? Per què buscar-lo?

Per posar Déu al nostre cor cal buscar-lo, és a dir, sortir d'un mateix, desitjar estar amb Ell i obrir espais i temps en el nostre quotidià.

Pujar al temple a pregar era una cosa molt habitual en temps de Jesús. Però Jesús, en aquest relat, ens vol ajudar a entendre que la pregària, la nostra manera de resar, té a veure amb la nostra manera de ser, de viure, de relacionar-nos amb Déu, amb nosaltres mateixos i amb els altres. I, sobre tot, recordar-nos en qui hem posat la nostra confiança. Algun tastet ja ens l'ha fet Pau, i per a ell estava molt clar: *Sé en qui he posat la meva confiança.*²⁰

Un dels dos homes que pugen al temple és del moviment dels fariseus, és a dir dels separats, els purs, podríem dir dels perfectes; l'altre, és un cobrador d'impostos, algú que té una professió indesitjable, perquè, a ulls de molts, pertany a una categoria social de corruptes i lladres.

---

¹⁹ Llc 18,9-14.

²⁰ 2Tim 1,12.

En tens prou amb la meva gràcia

I Jesús fa una comparació entre l'actitud i la manera de pregar al temple, sabent que la pregària expressa la manera d'entendre la nostra existència davant Déu i amb Déu, que revela quelcom més profund de nosaltres mateixos, quelcom que, d'alguna manera, la precedeix. És sobretot una qüestió de mirada, la mirada envers d'un mateix, la mirada envers Déu i la mirada envers els altres, perquè per a Jesús els altres mai poden estar absents de la nostra pregària davant Déu, donat que és el nostre Pare comú.

Un dels dos homes, el del moviment dels fariseus, roman a peu dret, alçat, i comença un monòleg amb sí mateix. Està centrat en sí mateix, content del que fa, segur de sí mateix i, des d'aquesta posició, es compara, jutja i condemna. El seu monòleg expressa distància dels altres i de Déu. Es basta a sí mateix. Es presenta davant Déu com un creditor: mira el que em deus, amb tot el que faig per tu.

Les preguntes que podem fer-nos són: on és Déu en la seva vida?, on el busca?, on el reconeix? La seva actitud sembla indicar que no li cal Déu, perquè la única resposta està en ell mateix. Les seves primeres paraules són de lloança i d'agraïment, però ràpidament podem veure que es dirigeixen a sí mateix. Sant Agustí ho diu amb paraules molt subtils: "Va pujar al temple a pregar, però no volia pregar a Déu; buscava lloar-se a sí mateix".²¹ En aquesta actitud, la relació a Déu està pervertida, la fe apareix com un privilegi i l'observança de la llei, una garantia.

Davant d'aquesta actitud, què vol subratllar Jesús?, què condemna en aquesta manera de situar-se davant Déu? Que posi tota la seva confiança en sí mateix i no esperi res de Déu i que la observança de la llei sigui el que determini la seva consciència i es converteixi en el seu únic criteri i actitud davant la vida. Actitud contrària a la de Pau.

---

²¹ Sant Agustí, *Sermó* 115,2.

L'ésser humà només troba el sentit de la seva existència quan s'adona d'una doble experiència: la d'existir perquè un Altre li ha donat la vida i la d'existir per a un fi que no s'esgota en sí mateix.

Quants cops podem caure en aquesta situació de tancament, de certesa absoluta del que som i fem, de seguretat en la nostra pròpia acció, en la nostra manera d'analitzar la realitat, sense deixar espai a la mirada de l'altre, a la opinió de l'altre i, sobre tot, sense esperar res d'una paraula amiga i discernidora, d'una paraula que obre a la relació i a l'alteritat, que crea reciprocitat, escolta i diàleg! Una paraula que té el seu origen en Déu, i no en nosaltres.

A una certa distància d'aquest home hi ha el publicà. Un home que no està protegit ni valorat pel que fa, perquè tothom li té por i en fugen. Puja al temple buscant la mirada compassiva de Déu. La seva pregària se centra en Déu. Es presenta a Déu sense cares, acceptant la veritat de la seva vida, del seu quotidià, buscant que Déu l'ajudi, el salvi i li tingui misericòrdia.

Jesús no fa elogi del publicà, com tampoc condemna les accions del fariseu; només reacciona a la manera com el fariseu considera les pròpies accions i, a través d'elles, a Déu i als germans. Mitjançant la figura del publicà ens convida a deixar-nos acollir i perdonar per Déu, a no perdre el temps esbrinant el que fan els altres ni exigint que Déu jutgi. La seva pregària breu i senzilla li permet entrar en comunió amb Déu sense separar-se dels altres. Confia en Déu i s'abandona a Ell.

El publicà fa seves les paraules de Pau: *Ja no soc jo qui visc, es Crist qui viu en mi.*²² El meu viure, el meu ésser i el meu fer, la meva font de fortalesa i la meva capacitat d'estimar, no venen de mi, els rebo de Déu. I en Ell he posat la meva esperança.

A les cruïlles dels camins, per a reconèixer a Déu hi entrem de la mà del publicà pel camí del senzill, de l'humil, del veritable, de l'autènticament humà.

---

²² Gal 2,20.

En tens prou amb la meva gràcia

Caminem com a família que vol compartir visió i carisma encarnat, des de mirades diverses, però centrades en la font de Vida, perquè els desafiaments que ens planteja la realitat i la complexitat de la situació mundial necessiten comunitats unides per una missió, persones i comunitats que, amb compromisos forts, cerquen respostes creatives i portadores d'esperança.

És el camí que volem recórrer en aquest any de relectura, d'acció de gràcies, de discerniment, de creativitat i d'audàcia i, sobretot, d'obertura a l'Esperit, per tal que Ell faci noves totes les coses.

Només cal una cosa

El camí de llibertat que Déu ens proposa, ens alegra, sobretot, quan sentim que ens l'ofereix a nosaltres, però, de vegades, ens costa percebre que també és un camí que ofereix als altres. Déu és lliure i crea llibertat. Déu és lliure per estimar i perdonar.

I ens sorgeixen preguntes. És just? No n'abusaran? No actuaran de manera irresponsable i egoista?

Pau ho ha descobert al camí de Damasc: la vida cristiana no és un conjunt de coses que cal fer per tal de merèixer l'amistat de Déu, és acollir l'amistat que Jesús ofereix. I aquesta amistat, com qualsevol veritable amistat, no s'imposa a cop de regles i normes: s'elegeix i s'accepta lliurement. És una proposta oberta.

Aquesta inquietud, aquest dubte, aquests interrogants, tenen quelcom de legítim, ja que a l'Evangeli Jesús no s'expressa només pensant en els fariseus, frustrats i irritats en veure que els publicans i les prostitutes els precediran al Regne de Déu. Jesús ho recorda i ho subratlla amb humanitat i respecte, tal com ho havia fet en la visita a cada una de les seves amigues properes, Marta i Maria.²³

---

²³ Llc 10,38-42.

Marta, a diferència de Pau, pensa que és massa fàcil l'amistat amb Déu que no passa pel compliment d'una o altra norma. Li sembla injust que la seva germana Maria es quedi asseguda tranquil·lament amb Jesús, sense fer res. I se'n queixa. El seu cor no té pau. Ens pot recordar una mica al fariseu. Estar centrats en nosaltres mateixos ens encega i, encara més, ens dificulta la relació amb l'altre, ens impedeix entendre que la bona nova de Jesús es basa en un amor gratuït i lliure. L'amor gratuït a voltes ens desestabilitza, però així és l'amor de Déu.

Marta fa moltes coses, però el seu desig aparent de servir es queda encallat en el fer. No és capaç de pensar en la persona a la que vol oferir el seu servei.

I Jesús no condemna ni contraposa res, encara menys si es tracta de l'escolta de la Paraula i del servei al proïsme, perquè són dos aspectes essencials per a la vida espiritual; només expressa que els hem de viure en harmonia, tenint cura que el servei no es separi de la font de la Vida.

El què Jesús intenta expressar-li a la Marta és que, de vegades, hem de saber elegir i prioritzar. Ens sol·liciten per tot arreu a la vida familiar, professional, social, etc. Marta estava sol·licitada pel seu desig de servir, sense adonar-se que estava arraconant el més important: centrar-se en la persona que tenia al davant, obrir un espai a la relació, a l'intercanvi, a l'escolta i al diàleg.

Vivim de la relació i gràcies a la relació. Tan de bo fóssim dones i homes de relació, de paraula intercanviada, de diàleg lliure, d'escolta respectuosa i també confrontadora!

La relació que ens permet créixer és la que respecta la nostra llibertat, malgrat de vegades ens confronti, però sempre confia en les nostres opcions i en les nostres decisions.

L'essencial en la nostra vida cristiana és la relació i la trobada amb Jesús, poder-li parlar, trobar-lo, reconèixer-lo com a company de camí, dialogar amb Ell

En tens prou amb la meva gràcia

com es fa amb un amic. Trobar-lo a la intimitat de la pregària i reconèixer-lo en els rostres dels nostres germans i de les nostres germanes. Cercar-lo i reconèixer-lo en el més quotidià dels nostres dies serens i en els viaranys complicats dels dies convulsos.

Al cor de moltes tasques, obligacions i compromisos, podem estar centrats en Ell, sentir-nos habitats per Algú més gran que nosaltres mateixos, i així, ser sal i llum, consol i misericòrdia pels que ens envolten.

L'agitació de la Marta pot ser també la nostra, perquè és l'agitació de qui pot estar "fent quelcom" sense buscar-hi el sentit, el perquè i el per a què ho fa, l'agitació de qui no actua des de la llibertat que Déu ens ofereix.

La veritable hospitalitat ens l'ensenya Maria, conscient de la font de Vida que inspira, esperona i envia.

DOS RELATS, QUATRE PERSONATGES I LA MATEIXA CONVICCIÓ

Pedro Poveda té el convenciment que l'Obra és obra de Déu. Que per Déu es va fer i es fa tot. Perquè tota la força, tota la seguretat i tota l'esperança és de Déu, per Déu i en Déu. Que les vides dels membres de l'Obra, en un sentit ampli de persones inspirades en el seu somni, essent vides de Déu, s'han de distingir pel caràcter eminentment humà. Vides molt humanes, per tal d'humanitzar amb la presència, amb les paraules i les obres, de manera que les nostres societats no es basin en el domini, en el poder, en l'èxit ni en l'exclusió. Vides que, per tal de ser sal i llum, han de ser de Déu i expressar, allà on la missió ens ha enviat, el que és una veritable vida humana per a tothom.²⁴

A les portes de la celebració del centenari del 1924, acollim la convicció de Pedro Poveda en anar configurant l'Obra que es presentaria a Roma per a la seva aprovació pontifícia.

---

²⁴ Cfr. P. Poveda, *CpH*, [74], 1915.

*Dels mitjans econòmics, de la cultura, de les influències, etc., es serveixen els membres de la Institució Teresiana per a les seves obres de zel, però sense donar-les-hi més valor que el que tenen en relació a la fi que persegueixen,*²⁵ dirà amb força Pedro Poveda el 1929, en ple desenvolupament de l'Obra en el camp universitari, entre d'altres, sempre animat per la mateixa convicció. I conclou, recordant la importància de ser persones de pregària, cultes, formades, competents, *segons l'esperit de l'Obra.*

L'any següent al de l'aprovació pontifícia, el 1925, Pedro Poveda insisteix un cop més en no posar l'esperança en els recursos humans, malgrat són necessaris, sinó en la centralitat en Déu, en la convicció personal d'on i en qui hi ha la font de **Vida**:

*Els homes de Déu i les dones de Deu son inconfusibles. No es distingeixen perquè siguin brillants, ni pel que enlluernen, ni per la seva fortalesa humana, sinó pels fruits sants, per allò que sentien els apòstols al camí d'Emaús quan anaven en companyia de Crist ressuscitat al que no coneixien, però sentien els efectes de la seva presència. [...]. L'imprescindible, l'absolutament necessari és viure unit a Déu, ser de Déu.*²⁶

Quan Pedro Poveda vol subratllar alguns trets de la personalitat humana i espiritual de Josefa Segovia, ho fa a través de diverses cartes escrites amb motiu del seu aniversari. A la carta que escriu el 1922 li diu aquestes paraules: *La gràcia t'ha fet una criatura nova, perquè fins i tot en el natural t'ha perfeccionat i t'ha elevat de tal manera que no sembles la mateixa.*²⁷

Tal com dèiem al començament, aquest any 2023 és un any de gràcia per a la Institució Teresiana. Un any per a caminar com a poble en espais de reflexió, d'intercanvi d'experiències viscudes des de rostres, llocs i cultures diferents i enriquidores; un any per a discernir nous camins per tal que l'Obra sigui

---

²⁵ [24] P. Poveda, *CpH*, [297], 1929.

²⁶ P. Poveda, *CpH*, [210], 1925.

²⁷ P. Poveda, *CpH*, [181], 1922.

En tens prou amb la meva gràcia

coherent amb el carisma que ha rebut i ho expressi a la Trobada Internacional i a la XIX Assemblea General; un any per a preparar el 2024 que serà d'acció de gràcies i de profunda renovació.

Un any per a acollir la invitació de Jesús que Pau ens transmet a la carta als Corintis, *En tens prou amb la meva gràcia*.²⁸ Que la seva gràcia faci noves les nostres accions, les nostres tasques quotidianes, la missió que se'ns confia, la nostra vida sencera.

Ens unirem, com a família centrada en Déu i com a comunitat discernidora, en una súplica que ens acompanyarà al llarg de tot l'any que comença:

Que el teu Esperit de saviesa ens ajudi a acollir la teva gràcia,
i ens faci testimonis de fortalesa i amor.

Ben cordialment,

Maite Uribe.

---

²⁸ 2Co 12,9.

Madrid, 1 de gener de 2023.
Document de difusió digital.
Circulació restringida.

Disseny de portada: Aurora Martín Martín.

© Institució Teresiana.
Príncipe de Vergara 88. 28006 MADRID.
ESPAÑA

it institució teresiana

